Safet Suljić

OBAVEZA RADA PO SUNNETU

I POGUBNOST NOVOTARIJA I NOVOTARA

Rijad 2015

Naslov brošure:

OBAVEZA RADA PO SUNNETU I POGUBNOST NOVOTARIJA I NOVOTARA

Autor:
Safet Suljić

Prijevod:

Šerijatska recenzija:
Mr. Jakub Alagić

Dizajn korice:
Safet Suljić

Lektor:
Ebu Talha

Izdavač:
ET-TAQWA

Štampa:
ET-TAQWA

Tiraž:
WEB IZDANJE

OBAVEZA RADA PO SUNNETU I POGUBNOST NOVOTARIJA I NOVOTARA

AUTOR:
Safet Suljić

Uvod

U ime Allaha, Svemilosnog, Milostivog!

Sva hvala pripada Allahu, Gospodaru svjetova, Njega hvalimo, od Njega pomoć, oprost i uputu tražimo, Njemu se kajemo, kod Njega tražimo utočište od zla naših duša i naših loših djela.

Koga Allah iz Svoje milosti uputi, nema toga ko će ga u zabludu odvesti, a koga u zabludi pravedno ostavi, nema onoga koji će ga uputiti.

Svjedočim da nema istinskog boga koji zaslužuje da se obožava osim Allaha, i svjedočim da je Muhammed Njegov rob i Njegov poslanik, neka je Allahov salavat i selam na njega, njegovu porodicu, ashabe i sve koji ih budu slijedili u dobru do Sudnjega dana.

Uistinu, najistinitiji govor jeste Allahov govor a najbolja uputa je uputa Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, dok su najgore stvari novine u vjeri jer je svaka novina novotarija a svaka novotarija je zabluda i stranputica!

Rekao je Uzvišeni Allah:

﴿ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِۦ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُم مُّسۡلِمُونَ ١٠٢ ﴾

"O vjernici, bojte se Allaha onako kako se treba bojati i umirite samo kao muslimani!"[1]

﴿ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ٱتَّقُواْ رَبَّكُمُ ٱلَّذِي خَلَقَكُم مِّن نَّفۡسٖ وَٰحِدَةٖ وَخَلَقَ مِنۡهَا زَوۡجَهَا وَبَثَّ مِنۡهُمَا رِجَالٗا كَثِيرٗا وَنِسَآءٗۚ
وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ ٱلَّذِي تَسَآءَلُونَ بِهِۦ وَٱلۡأَرۡحَامَۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَيۡكُمۡ رَقِيبٗا ١ ﴾

"O ljudi, bojte se Gospodara svoga, koji vas od jednog čovjeka stvara, a od njega je i drugu njegovu stvorio, i od

[1] Prijevod značenja Ali Imran, 102.

njih dvoje mnoge muškarce i žene rasijao. I Allaha se bojte - s imenom čijim jedni druge molite - i rodbinske veze ne kidajte, jer Allah, zaista, stalno nad vama bdi."[2]

﴿يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَقُولُوا۟ قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧٠﴾ يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَـٰلَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧١﴾﴾

"O vjernici, bojte se Allaha i govorite samo istinu. On će vas za vaša dobra djela nagraditi i grijehe vam vaše oprostiti. A onaj ko se Allahu i Poslaniku Njegovu bude pokoravao - postići će ono što bude želio."[3]

A zatim, doista, jedno od najboljih djela kojima se čovjek približava Uzvišenom Allahu -naročito danas u ovom našem teškom vremenu- je podučavanje ljudi vjeri, širenje sunneta Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, među njima na ispravan, lahak i pristupačan način kako bi ga svi shvatili, a sve se to može postići neprestanim ponavljanjem i obnavljanjem dok se vjerski propisi ne prošire i kod ljudi urežu u pamćenje.

Od Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, se prenosi da je kazao: "Ostavio sam vam dvije stvari. Ako ih se budete držali nećete nikada zalutati; Allahovu Knjigu i moj Sunnet".[4]

Također, Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Ostavio sam vas na jasnome (bijelom) putu i uputi, čija je noć jednako jasna kao i njen dan, i sa njega neće skrenuti osim onaj ko je propao."[5]

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, oporučio je svome ummetu, oporuku: "Oporučujem vam bogobojaznost prema Allahu, poslušnost i pokornost, pa makar vam vođa bio i

---

[2] Prijevod značenja En-Nisa', 1.
[3] Prijevod značenja Al-Ahzab, 70-71.
[4] Bilježi ga Malik u Muvate'u, a šejh Albani ga je ocijenio da je hasen, vidi: 'Miškatul Mesabih" 1/40.
[5] (Ahmed, 4/126; Ibn Madža, br. 43, i dr, hadis je sahih.

abesinski rob. Doista, ko bude od vas živio, vidjet će mnoga razilaženja. Zato se čvrsto držite moga sunneta i sunneta pravednih i upućenih halifa poslije mene. Čvrsto se držite za njega. Uhvatite se za njega očnjacima i klonite se novih stvari. Jer, svaka nova stvar je novotarija (bidat), a svaka novotarija je zabluda?”[6]

U hadisu od Irbada b. Sarije, radijallahu anhu, se prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Na vama je da se držite mog sunneta i sunneta pravednih i upućenih halifa nakon mene. Držite ga se čvrsto, kao kutnjacima. Čuvajte se novotarija, jer je svaka novotarija zabluda.”

U drugoj predaji je došlo: “Zaista je najiskreniji govor – govor Uzvišenog Allaha, najbolja uputa je uputa Allahovog Poslanika. Najgore stvari (u vjeri) su novotarije, svaka novotarija je zabluda, a svaka zabluda vodi u Vatru.”[7]

Pa ko je taj koji smije reći da je dozvoljeno raditi po novotarijama; ako je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao da je svaka novotarija zabluda?

Dakle, svaka novotarija je zabluda, sve jedno da li ona bila mala ili velika, bila od stvari koje izvode iz islama ili ne – i svaki onaj koji kaže da je dozvoljeno raditi određena djela koja u sebi imaju nešto od novtarije, on ustvari tvrdi da je dozvoljeno raditi djelo koje je na koncu dalalet (zabluda).

Rekao je Hafiz El-Hekemi, rahmetullahi alejhi, govoreći u kontekstu o novtarijama: “Zatim, znaj da se svaka novotarija (svaki vid novotarije) odbija i nema ništa od nje što je prihvatljivo (primljeno), i svaki njen vid je ružan (pogan i ogavan) a nema ništa od nje lijepo (prihvatljivo), i svaki vid

[6] Hadis bilježe imami Ebu Davud (4607), Tirmizi (2676), Ibn Madže (43), Ahmed (17144) i drugi, a hadis je ispravnim ocjenio šejh Albani.

[7] Hadis bilježi imam Nesai a vjerodostojnim ga je ocijenio šejh Albani.

novotarije je zabluda (dalalet) i nikako ne može biti dio upute, svaki njen dio je ustvari grijeh, nema ništa u njoj od sevapa, i na koncu novotarija u svojoj suštini je batil (neistina) u njoj nema nimalo hakka (istine)."

Novotarija ustvari znači: Pripisivanje (uvođenje) onoga što Allah nije naredio a niti odobrio, a također ni Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nije dozvolio, kao što to nisu radili a niti odobravali ashabi radijallahu anhum, stoga je sam Allahov Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, pojasnio i protumačio novotariju riječima: "Ko bude uradio neko djelo (u vjeri) koje mu mi nismo naredili to se odbija (odbacuje)."[8][9]

Rekao je imam Malik, rahmetullahi alejhi: "Onaj ko u islam uvede novotariju i smatra je dobrom (lijepom), taj želi reći da je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, pronevjerio poslanicu, jer Allah je rekao: 'Danas sam vam vašu vjeru usavršio i blagodat Svoju prema vama upotpunio i zadovoljan sam da vam islam bude vjera.' (El-Maida, 3), pa ono što tada nije bila vjera (u vrijeme ashaba), zasigurno nije ni danas vjera."[10]

Od Abdullah b. Mesud, radijallahu anhum, se prenosi da je kazao: "Ljudi će neprestano biti u dobru sve dok im znanje bude dolazilo od ashaba Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i od pravih učenjaka; pa kada im znanje bude dolazilo od mlađih (ljudi koji nisu dostigli stepen velikih učenjaka), razići će se u mišljenjima i bit će uništeni."[11]

Dok u drugoj predaji stoji: „Ljudi će biti u selametu i dobru sve dok šeri'atsko znanje budu uzimali od „učenjaka" u vjeri, povjerljivih i učenih, a kada budu uzimali znanje od „mlađih" (ljudi koji nisu dostigli stepen velikih učenjaka) ljudi u vjeri, i od

[8] Hadis bilježi imam Muslim (brojem 4950).
[9] Pogledati Mearidžu Kubul El-Hekemi (3/1419).
[10] Šatibi, El-'Itisam, 1/494.
[11] El-Mu'udžem El-Kebir Taberani, br. 8510-8511-8512-8513; Šerhul-Sunneh Begavi, 1/317; Musannef Abdurrezzak br. 20446-20483.

pokvarenjaka – propašće!"[1]

Naposljetku, ukoliko novotarija nije od vjere, pa šta je onda njena osnova (izvor)?

Od Abdullah b. Mesuda, radijallahu anhum, se prenosi da je kazao: "Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nacrtao je liniju rukom i rekao: 'Ovo je Allahov Pravi put!', zatim je povukao liniju sa desne i lijeve strane i rekao: 'Ovo su drugi putevi, nema nijednog od njih a da na njemu ne stoji šejtan i poziva u njega.' Nakon toga je proučio: "I doista, ovo je Pravi put moj, pa se njega držite i druge puteve ne slijedite, pa da vas odvoje od puta Njegovog… (El-En'am, 153)""[2]

Zabilježio je Ebu Neim predaju od Mudžahida u kojoj stoji da je kazao: "I doista, ovo je Pravi put moj, pa se njega držite i druge puteve ne slijedite, pa da vas odvoje od puta Njegovog…", tj. nemojte slijediti novotarije i šubhe (smutnje)."[3]

(smutnje)."[3]

Znači, izvor (povod) svih novotarija je šejtan, jer je šejtan zlobnig i zavidnik prema čovjeku, stoga ga i poziva na zabludu i stranputicu.

Novotarija u svojoj općenitoj formi je opasnija i na gorem je stepenu od grijeha, a također biva i veći prekršaj (grijeh) na što je ukazao šejhu-l-islam Ibn Tejmijje, rahmetullahi aeljhi: "Novotarija je gora od grijeha, kao što je kazao Sufjan Es-Sevri: "Novotarija u vjeri je draža Iblisu od grijeha, jer se ljudi kaju zbog počinjenih grijeha, a zbog novotarije se neće pokajati.""[4]

Kao jedan od glavnih razloga nastanka i pojave novotarija jeste to što ljudi ne slijede Kur'an i Sunnet u potpunosti, nego naprotiv oni daju prednost svom mišljenju i strastima nad

[1] El-Fekih Vel-Mutefekkih Bagdadi br. 771.
[2] Hadis bilježi imam Ahmed (br. 4142)
[3] Pogledati Hiljetu El-Evlija' 3/293.
[4] Pogledati Musned Ibn Dž'ad na str. 272, i Medžmu' Fetava 11/472.

kur'anom i sunnetom, a povod tome je opet šejtan koji je prvi odbio diretknu Allahovu naredbu postupivši po svome nahođenju – slijedeći svoje strasti.

Rekao je Šerhestani u svome djelu "Milel Ve-Nihel": "Znaj da je prva šubha (smutnja) koja se desila među stvorenjima, šubha Iblisa, Allah ga prokleo, a njen povod je bio što je on dao prednost svom ličnom mišljenju nad šerijatskim dokazima, kao i njegov lični izbor da slijedi svoju strast suprostavljajući se direktnoj naredbi, i njegovo uzdizanje (oholost) zbog ličnog stava da je tvar od koje je stvoren (vatra) bolja od one od koje je stvoren Adem, alejhi selam - zemlje (ilovače)."[1]

Imam Ahmed b. Hanbel, rahimehullah, rekao je: "Allah se smilovao čovjeku koji govori istinu, slijedi predaje (hadise), čvrsto se pridržava sunneta i ugleda se na bogobojazne."[2]

Rekao je imam El-Evzai, rahmetullahi alejhi: "Na tebi je da se držiš onoga na čemu je bio Selef (dobri prethodnici ovog ummeta) pa makar te ljudi i odbacili, a nikako ne slijedi mišljenja ljudi pa makar oni to tebi lijepim predstavili (uljepšali), jer stvari se mijenjaju a ti ostani na ispravnom putu."[3]

I to je ono čega se Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, plašio i upozoravao na to, a to ustvari biva rad shodno ličnom mišljenju i strastima.

Rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: "Ja se bojim za vas poslije mene da ćete slijediti požude vaših stomaka i spolnih organa, kao i rad po vašim strastima."[4]

Imam Ebu Kilaba, rahimehullah, rekao je: "Nemojte sjediti sa sljedbenicima strasti (novotarima), a nemojte sa njima ni raspravljati, jer se bojim da vas ne otruju svojom zabludom ili

[1] Pogledati Milel Ve-Nihel 1/16.
[2] Pogledati: Ibn Ebu Ja'la, Tabekatul-hanabila, 1/36.
[3] Pogledati: Tarihu El-Islam od imam Zehebija 4/124.
[4] Hadis bilježe imami Ahmed (4/420), i Ibn Ebi Asim (1/12).

vam ne pomute od vjere ono što se njima pomutilo."[1]

Od Fudajla b. Ijjada, rahimehullahu., prenosi se da je rekao: "Onaj ko bude sjedio (sijelio) sa novotarom, ostat će bez mudrosti."[2]

Imam Ebu Amr El-Evzai, rahimehullah, rekao je: "Kada novotari javno ispolje svoju novotariju i poveća se broj novotarija i pozivača u zabludu, onda je širenje znanja osvježenje, a prenošenje hadisa milost za koju se treba prihvatiti u borbi protiv svakog inadžije."[3]

Od stvari koje su također nedvojbene po pitanju novotarija i opasnosti od istih, jesu i riječi Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u kome stoji: "Allah je prokleo onoga ko pomogne (podržava i štiti) novotara."[4]

Dakle, svaki onaj ko bude zadovoljan određenom novotarijom, te podrži počinioca iste, u isto vrijeme ne sprečava novotariju a niti upozorava na nju – ta on ustvari pomaže i podržava novotara.[5]

I svaki onaj koji odobri rad i činjenje djela koja u sebi sadrže novotarije, on se suprostavio jasnom dokazu i uzeo za vodiča svoje mišljenje i strasti i to djelo se ne prihvata.

U današnjem vremenu mnogi ljudi pozivaju se na slijeđenje Kur'ana i sunneta, govore da pripadaju ehli-sunnetu vel-džematu, da slijede prve generacije, ali kada usporedimo njihov pravac sa pravcem i menhedžom ashaba, vidimo da su daleko od njega.

S tim u vezi, plemeniti ashab Huzejfa b. El-Jeman, radijallahu anhu, ističe: "Svaki ibadet koji nisu prakticirali ashabi

---

[1] Firijabi, El-Kader, str. 212.
[2] Ibn Ebu Ja'la, Tabekatul-hanabila, 2/42.
[3] Ibn Veddah, El-Bideu, str. 524.
[4] Hadis bilježi imam Muslim (43).
[5] Pogledati: Tejsri El-Aziz El-Hamid str. 185.

Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, nemojte ni vi prakticirati, jer prvi (ashabi) nisu ostavili potonjim (generacijama) ništa nejasno, zato se bojte Allaha, o karije (učenjaci), i slijedite put onih prije vas."[1]

Rekao je imam Hasan El-Basri, rahmetullahi alejhi: "Čovjekove riječi nisu ispravne osim ako ih poprati djelo, a riječi i djela nisu ispravne osim ako ih poprati nijjet, a također riječi, djela i nijjeti nisu ispravni osim ako su u skladu sa sunnetom."[2]

Sva islamska ulema složna je da se djelo ne prima osim ako su ispunjena dva šarta (uslova):

1. IHLAS (ISPRAVAN NIJJET): tj. da se to djelo radi samo i isključivo u ime Allaha, azze ve dželle.
2. MUTABEA (POTPUNO SLIJEĐENJE POSLANIKA): tj. da je to djelo u skladu sa sunnetom (praskom) Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u protivnom, djelo je ništavno i odbacuje se pa makar ga osoba konstantno činila i godinama.

Dok se od imam El-Asbehani, rahmetullahi alejhi, prenosi da je kazao: "Mi nemamo nikakva izbora po pitanju sunneta Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, osim da to potpuno prihvatimo i slijedimo."[3]

Od Ibn Mesuda, radijallahu anhu, prenosi se da je rekao: "Onaj ko želi od vas da se ugleda na nekoga, pa neka se ugleda na ashabe Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, jer, njihova su srca bila najbogobojaznija, najmanje su se opterećivali, slijedili su najispravniju uputu i bili su u najboljem stanju. To je narod kojeg je Allah izabrao da budu prijatelji Njegovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, pa zato, priznajte im

[1] Ebu Davud, Ez-Zuhd, br. 280.
[2] Šerh Usul El-I'tikad Ehlu Sunne Vel-Džemat 1/63.
[3] El-Hudžetu fi bejan El-Mehadže 2/426.

njihove vrline i slijedite ih u njihovim postupcima, jer su, doista, bili na Pravom putu."[1]

Imam Ebu Amr El-Evzai, rahimehullah, također nam poručuje: "Strpi se u slijeđenju sunneta. Zaustavi se na istom mjestu gdje su stali ispravni prethodnici. Govori ono što su i oni govorili i suzdrži se od onoga čega su se i oni suzdržali. Slijedi put ispravnih prethodnika, jer, dovoljno ti je ono što je njima bilo dovoljno."[2]

Ibn Šihab Ez-Zuhri, rahimehullah, kazao je: "Naši učenjaci imali su običaj govoriti: 'Čvrsto pridržavanje za sunnet je spas!'"[3]

Dok je imam Malik b. Enes, rahimehullah, kazao: "Sunnet je poput Nuhove lađe: ko se u nju ukrca, spašen je, a onaj ko izostane, bit će potopljen."[4]

Imam Ibn Kajjim, rahimehullah, kaže: "Istina je jedna, a to je Allahov Pravi put, mimo kojeg nema puta koji vodi ka Njemu – a to je da se obožava samo On, koji nema sudruga, i to onako kako je propisao Svome Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, a ne s prohtjevima, novotarijama i putevima osoba koje su napustile ono s čime je Allah poslao Svoga Poslanika od upute i vjere istine; za razliku od puteva zablude koji su mnogi i krivudavi…"[5]

I na kraju, citiraću riječi bosanskog alima Hasan Kafi Pruščaka, rahmetullahi alejhi: "Nema ispravnog puta osim puta Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, nema šerijata osim Njegova šerijata, nema akide (vjerovanja) osim Njegove akide i niko neće postići Allahovo zadovoljstvo, niti stići do dženneta i njegovih blagodati osim slijeđenjem Allahova

[1] Ibn Abdulberr, Džamiu bejanil-ilmi ve fadlihi, str. 1810.
[2] Lalekai, Šerhu usuli 'itkad, 1/104.
[3] Pogledati: Darimi, Sunen, 1/45.
[4] Pogledati: Herevi, Zemmul-kelam, 5/81.
[5] Idžtimau džujušil-islamijja, str. 43.

Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i to u potpunosti u vanjskoj i unutrašnjoj formi, pa svaki onaj koji ne vjeruje u ono što je Vjerovjesnik kazao, a također ne povodi se za Njegovim naredbama sve jedno da li se radilo o unutrašnjim stvarima čije je mjesto srce ili pak o vanjskim stvarima (djelima) koje se očitavaju na čovjekovom tijelu – takav nije mu'min (vjernik)."[1]

Dakle, čvrsto držanje za Kur'an, Sunnet i uputu prvih generacija predstavlja lađu spasa u vremenima smutnji i podjela. Onaj ko se u nju ukrca, on je od spašenih, a onaj ko odbije, neka ne krivi nikog drugog osim samog sebe.

Neka je svaka hvala Allahu, subhanehu ve te'ala, s čijom blagodati završavaju se sva dobra djela! Neka je salavat i selam na Njegovog roba i poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, na njegovu časnu porodicu, supruge, potomke, sve ashabe i sve koji ih slijede u dobru do Sudnjega dana. Molim Te, Uzvišeni Allahu, da ovaj trud učiniš iskrenim radi Tvoga Plemenitog lica i da njime okoristiš Svoje robove. Slavljen neka si Ti, Gospodaru moj, i hvaljen. Nema istinskog boga osim Tebe. Od Tebe oprosta tražim i Tebi se kajem.

Safet Suljić
Islamski Univerzitet Rijad
13.03.2015-25.05.1436

[1] Pogledati Nuru El-Jekin Fi Usul-d-Din str. 266.

www.et-taqwa.com